

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 62.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867185584/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

dog ei, hvad Jeg skal antage ham for, thi simpel Menneske synes han ei at have været, men snarere Idealet af det fuldkomne Menneske. Hvad Navn tør man give det? Intet, thi Immoralitet maatte netop høre ligesaameget og ligesaa lidet til hans Natur som til vor, ellers var hans Dyd et Fantom, og i andre Regioner maatte man søge hans Efterlignere, ei paa vor Jord. —

Den 26 Juni indeholder Dagbogen en Overvejelse over Teksten: »Der gives intet nyt under Solens, med Hensyn paa Originalitet. — Den 27 Juni optegner Gr., hvor Alfs Saga, Sagan af Gunlaug Ormsunga m. fl. Sagaer findes oversatte. — Den 1 Juli anføres nogle islandske Personalialia, hvorefter der fortsættes:

Jeg forefandt ved min Hjemkomst fra Falster, der Jeg var fra 25de til 30te Juni, begge *in* og *exclusive*, — et Brev fra Skovgaard, hvis vigtigste var: 1) At Jomsvikinga Sagas latinske Oversættelse ved Arngrim Jonson aldrig er trykt, samt at det eneste haandskrevne Exemplar, der end er tilovers — burde vel hede, om hvilket man har Kundskab — findes i Nasjonalbiblioteket i Paris. — 2) Temmelig fuldstændig Efterretning om Jomsvikingerne findes i Olav Trygvasons Saga, udgivet af Thordur Thorlaksen i Skalholt paa islandsk. — 3) At Suhm skal have feilet ved at angive Isefjorden som Stedet, hvor Harald Blaatan blev skudt, det Skougaard vil, skal være skeet paa Bornholm, beraabende sig paa Torfasens Trifolium, Jomsvikinga og O: T's Saga i Flatejar Bok, Saxo 10de Bog. Saa vil han og, at Suhm har ladet sig forlede af en Skriverfeil i Knytlingasagas 4de Kapitel, hvor der staar Isafjordi for eirri fjordi. — Hvorvidt dette forholder sig saa, veed Jeg ikke. Saavidt muligt skal Jeg undersøge det for min Palmatokes Skyld, skjønt en saadan Fortælling rigtig nok ei er Stedet for historisk Kritik. — 4) Han beder sine Subskribentere — som Svar paa mit Spørgsmaal — at bide til Hundedagene, da de kan vente hans Verk. — Morsomt nok! — Ei veed Jeg, om han anser det for Middel til at befordre eller forebygge Galskab. — 5) Han fortæller mig, man har en ditmarsk Historie af en Bolthia i 4 Tomer, men han kjender den ei. — Dette var nemlig Svar paa mit Spørgsmaal, om en saadan var til. — Monrad er i Kjøbenhavn. — 6) Det gejstlige og sagaiske Islandsk — fra samme Tid — skal være meget forskjelligt. — En net Trøst for Mig! — 7) Min Ulfhild er ei endnu afhændet, som gjør mig meget ondt, dels fordi Jeg ønskede at høre den bedømt, dels — imel-

Af Grundtvigs Dagbøger

iem os — fordi Jeg havde bestemt dens Honorarium til at ligge i Hovedstaden for i en Maaned og stoppe nogle Huller med. —

Fra den 2 Juli til 15 Juli læser Gr. bl. a. Ordianansen fra 1555 og gør Udtag af Gunlaugs Saga og Alfs Saga. — I Dagene 16 Juli—16 August har han intet skrevet i Dagbogen. Af det følgende ses, at han i Mellemtiden er rejst til København. — Den 17 August og følgende Dage skriver han Bemærkninger til Baggesens Labyrinth II Del og nævner af Dalins Vitterhets Arbeten 5 Bandet fra 44—63 den kostelig Beskrivelse om en Runesten ved Drottningholme. — Natten mellem den 20 og 21 August oplever han et voldsomt Regnskyl. — Fra den 22—24 August findes ingen Optegnelser.

25de August.

I Dag flyttede Jeg fra Pilestræde 110 hid i Hyskenstræde 38 og 39 til min Fætter Trøvel. — Jeg gjenkjender mig neppe selv. Jeg er fuld af Mismod, mine Sjæls og Legems Kræfter synes at være hensvundne som ved Berørelsen af en undergjørende Talisman. Det mørkner, Jeg sidder ene. — Ene i tre øde Kamre, saa sad Jeg sjelden eller aldrig. Jeg sidder ved et Vindue, det vender mod Gaarden. Trindt omkring mig saares mit Blik af indgjærdende Mure; hvad skal Jeg kalde dem, vædslende Tegn paa Menneskets Hovmod, eller Bevis for, at Mennesket søger stedse at hæve sig blot ved fysisk Kraft. — Døden staar malet for mit Øye, men ak, ey svæver den i disse Øjeblikke for mig som en mild Befrier fra Forgængelighedens Baand, nej, som en tilintetgjørende Knuser. — Mørket forbyder mit Øye at see, Forvirring min Hjerne at tænke, og Sting med følgende Ubehageligheder min Haand at skrive. —

Jeg tændte Lys, men ingen af de skrækkende Billeder, der før maledes for min Indbildnings Evne, mit Jægs eneste virksomme Del, veg. De faa ny Styrke; Jeg tænker, — gyselige Tanke! — Hvad om Menneskets Tilværelse er som Lysets? Jordboers Hoved udtænkte, hans Haand frembragte Lyset for ligesom at illudere Naturen, at udfylde Mørkets vædslende Tomhed, men det er kun et Middel, det lyser og svinder. Et andet træder i dets Plads, og selv maa det ile at vorde en Partikel af et andet Legeme. Hvad? om en højere Aand saaledes frembragte Mennesket for at adsprede det kaotiske Mørke, for at udfylde Uexistensens Tomhed, lod en Slægt bevæge sig og svinde efter den anden, uden at der paa hin Side dens synlige Ophør fremstraaer nogen ny Tilværelse, uden den usle bevidstløs at være et